

Čís. 15564.

Úmluva o — jinak nedovolených — zvláštních výhodách není vyloučena u věřitelů, jimž přísluší nárok na vyloučení (věřitelů s výhradou práva vlastnického až do úplného zaplacení).

Jde však o úmluvu neplatnou, jestliže se věřitel, jenž prodal zboží s výhradou vlastnictví vyrovnacímu dlužníkovi, vzdal této výhrady za to, že kupní cena byla zajištěna rukojemstvím třetí osoby, slíbiv při tom hlasovati pro vyrovnání.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1936, Rv I 2931/34.)

Žalobkyně se vzdala vlastnického práva, jež si vyhradila ke zboží dodanému vyrovnacímu dlužníkovi (dříve, než o jeho jmění bylo zahájeno vyrovnací řízení), a učinila tak za to, že žalovaný převzal rukojemství za zaplacení zbytku kupní ceny za ono zboží, při čemž se žalobkyně zavázala, že bude hlasovati pro vyrovnání, což také učinila. Proti žalobě namítl žalovaný, že ujednání, jímž převzal ručení za pohledávku, jež je na něm vymáhána, jest neplatné vzhledem na předpis § 47 vyr. řádu čís. 337/14 ř. z. P r v ý s o u d uznal podle žaloby. O d v o l a c í s o u d žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Ustanovení § 47 vyr. ř. čís. 337/14 ř. z. prohlašuje úmluvy o poskytování zvláštních výhod za neplatné proto, aby byl zamezen vliv těchto výhod na výsledek vyrovnání, poněvadž vliv ten může mít v zápětí takový výsledek vyrovnání, k němuž by jinak nebylo došlo a který může poškodit menšinu vyrovnacích věřitelů. To plyne z pamětního spisu k ustanovení § 150 konk. ř., jež se shoduje v odst. 5 s ustanovením § 47 vyr. ř. Z toho plyne, že, bylo-li poskytnutí zvláštních výhod způsobilé, aby přivedlo jinaký výsledek vyrovnání, nežli by byl bez poskytnutí těchto výhod, jest úmluva o zvláštních výhodách neplatná podle § 47 vyr. ř. Předpokládá tudíž § 47 vyr. ř. příčinnou souvislost mezi poskytnutím zvláštních výhod a způsobem hlasování věřitele, jemuž byly poskytnuty zvláštní výhody. Pravidelně jde ovšem o výhody poskytnuté vyrovnacím věřitelům, ale tím není vyloučeno, aby úmluva o zvláštních výhodách, byly-li poskytnuty osobě mající nárok na vyloučení věci (§ 11 vyr. ř.), nebyla rovněž neplatnou podle § 47 vyr. ř., došlo-li k ní proto, aby ona osoba získala hlasovací právo, nebo aby se dala pohnouti k jinakému hlasování nežli bez poskytnutí těchto výhod. Žalobkyně se vzdala vlastnického práva, jež si vyhradila k dodanému zboží, a učinila tak za to, že žalovaný převzal ručení za zaplacení zbytku kupní ceny za ono zboží, a žalobkyně jako největší věřitelka se za to zavázala hlasovati pro vyrovnání. Účelem této úmluvy bylo tudíž buď zjednatí žalobkyni hlasovací právo, anebo — pokud je již měla — přiměti ji k hla-

sování pro vyrovnání, což se také stalo. Věřitel, jenž si vyhradil vlastnictví k dodaným předmětům až do úplného zaplacení kupní ceny, má ve vyrovnacím řízení dlužníkově volbu: buď může trvati na svém právu na vyloučení oněch předmětů, anebo se může vzdáti tohoto práva a uplatnit nárok na zaplacení kupní ceny nebo jejího zbytku jako vyrovnací pohledávku, která již není zajištěna výhradou vlastnictví. Dal-li si takový vyrovnací věřitel svou pohledávku zajistiti rukojemstvím třetí osoby, nabytí tím objektivně výhod, poněvadž již nejednal v mezích svého práva na vyloučení věcí (§ 11 vyr. ř.; srov. i obdobné rozh. čís. 6673 Sb. n. s.). Jest proto nerozhodné, zdali žalobkyně měla vyhrazené vlastnické právo ke zboží dodanému vyrovnacímu dlužníkovi a zdali toto zboží v době úmluvy o zvláštních výhodách a vzdání se vlastnického práva bylo u dlužníka. Rozhodnutí čís. 8828 Sb. n. s., na něž dovolatel poukazuje, na souzený případ nedopadá, poněvadž tam se vzdal věřitel oddělného práva nabytého exekucí v době více než 60 dnů před zahájením vyrovnacího řízení, za to, že mu třetí osoba zaplatila vymáhanou pohledávku, čímž dosáhl jen toho, čeho by byl docílil i dokončením exekuce, takže jednal jen v mezích svého práva. Rozhodla-li se žalobkyně uplatnit svůj nárok pouze jako vyrovnací pohledávku a dala-li si ji zajistiti rukojemstvím žalovaného, tedy uzavřela úmluvu, která obsahuje všechny předpoklady § 47 vyr. ř.

Čís. 15565.

Dodatečné zjištění padělatele směnky není skutečností odůvodňující žalobu podle § 35 ex. ř., bylo-li padělání podpisu dlužníkovy na směnce známo dlužníkovi v době, kdy dostal směnečný platební příkaz, třebas ještě osoby pachatelovy neznal.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1936, Rv I 1737/36.)

V žalobě podle § 35 ex. ř. uvedla žalobkyně, že směnku, jež jest exekučním titulem, na základě něhož žalovaná vede proti ní exekuci, nepodepsala, nýbrž že její podpis byl zfalšován Aloisem G-em, který byl také za tento čin trestně odsouzen. Odsouzení to, jež se stalo až poté, co exekuční titul se stal pravoplatným, jest podle názoru žalobkyně novou skutečností zrušující podle § 35 ex. ř. nárok žalované z exekučního titulu. Nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Padělání podpisu žalobkyně se stalo při vzniku směnky, tedy před vznikem exekučního titulu, a proto tato skutečnost nemůže odůvodnit nepřipustnost exekuce, kterou žalovaná vymáhá svou pohledávku dle směnečného platebního příkazu. Mohla býti po případě důvodem pro zahájení trestního řízení a pro přerušení řízení sporného (§ 191 c. ř. s.), kdyby ovšem žalobkyně směnečné námitky byla včas a správně provedla. Že tak neučinila a námitky byly proto odmítnuty, je pro spor nerozhodné. Odsouzením Aloise G-a pro zločin podvodu paděláním pod-